

Forfatter: Topsøe, Vilhelm

Titel: Udvalgte Skrifter

Citation: Topsøe, Vilhelm: "Udvalgte Skrifter", i Topsøe, Vilhelm: *Udvalgte Skrifter*, 1923, s. 427.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-topsoe02-shoot-idm140498672959616/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte Skrifter

430 L. 20 ff.) fra Dagbladet 1877, Nr. 307 (²⁹/₁₂ 77), »Fra Tilhørspladsen« XXI: »Berg ctr. Holstein Ledreborg.« Side 432—437. GREV HÖLSTEIN LEDREBORG: — I »Portrættene er indgaaet Enkeltheder (dog i ret ændret og mildnet Form) fra Dagbladet 1876, Nr. 305 (²⁹/₁₂ 76), »Fra Tilhørspladsen« I: »Höll ctr. Holstein Ledreborg« (saaledes S. 433 L. 25—29 og L. 35—S. 434 L. 3; S. 434 L. 11—18, 436 L. 2—17) og Dagbladet 1877, Nr. 307 (²⁹/₁₂ 77), »Fra Tilhørspladsen« XXI: »Berg ctr. Holstein Ledreborg« (saaledes S. 433 L. 30—35, S. 434 L. 37—435 L. 9, S. 435 L. 20—27). Resten er nyt.

ANDET BIND

JASON MED DET GYLDNE SKIND

Affattelsestid: 1874—1875. Renskriften i den collinske Samling (Collin Nr. 899) bærer Slutningsdateringen 5. Aug. *Udkom* anonymt omkr. 1. November 1875: »Jason med det gyldne Skind. En Fortælling.« (A). 2. Oplag (B) kom i Midten af Oktober 1881, tre Maanedre efter Forls Død; Retskrivningen er moderniseret, og der er foretaget en Del stilistiske Smaaændringer; at disse skulde skyldes Forl., er næppe sandsynligt, ialfald kendes intet gennemrettet Exemplar fra hans Haand, som kunde have ligget til Grund for en ny Udgave. Texten fra B er Grundlag for de senere Udgaver: »Samlede Fortællinger« II, S. 1—305 (1891) — dog er Retskrivningen yderligere moderniseret, og der er flere Steder indført en ny Periodedelning af Texten — samt Schubothes »Vignets Udgave« (1901) med Illustrationer af Hans Tegner, Forord af Herman Bang, der paa Titelbladet betegnes som »Anden Udgave« (I). — I nærværende Udgave er Originaludgavens Text sammenholdt med Ms. Collin Nr. 899, hvorved en Del formentlige Trykfejl er søgt rettede.

Side 3 L. 12: *af* — B: *fra*.
 Side 5 L. 2: *sammen flyde* — Saaledes Ms.; A og B: *sammenflyde*.
 Side 6 L. 26: *det* — B: *han*.
 Side 7 L. 26: *det sidste Lod* (ogsaa Ms.) — B: *den sidste Lod*. — L. 29: *gaaet let fremad* — Ms: *gaaet let hermed*. Trykfejl?
 Side 8 L. 16: *overbord* — Saaledes B; A og Ms.: *ombord*.
 Side 9 L. 16: *for ham* — B: *hos ham*. — L. 31: *den voxende Talrig- hed* — B: *den stadig voxende Talrig- hed*.
 Side 10 L. 10: *sprænges* — Saaledes Ms.; A: *sprænge*, B: *springe*. — L. 34: *Udbrud af Skum* — Saaledes B; A: *de Udbrud af Skum*.
 Side 13 L. 33: og — Mgl. i A, indføjet fra B.
 Side 15 L. 33 ff.: *Det Selskab, der var der, Sir, gjør De Dem* — Saaledes Ms.; A har (sikkert Sættelsefejl): *Det Selskab ... der, det gjør De Dem*. — L. 39: *som her yttrede sig* — Saaledes Ms.; A og B: *som han yttrede sig*.
 Side 16 L. 7: *foruroligede* — Saaledes B; A: *foruroligende*.
 Side 17 L. 7: *afbrydes* — B: *afbrødes*.
 Side 20 L. 6: *næsten* — B: *nær*. — L. 19: *dels* — B (og Ms.): *tildels*; (at her imidlertid næppe kan være Tale om en Trykfejl, viser endnu to Eksempler paa denne ret enestaaende Brug af *dels*:

- S. 43 L. 10 og S. 143 L. 20). — L. 34: *saa Solen gaa op derfra*. — B: *saae derfra Solen gaa op*.
- Side 22 L. 17: *som* — B: *som om*.
- Side 23 L. 1-2: *glemte og bortkomne Ting* — B: *bortkomne og glemte Ting*.
- Side 25 L. 16: *gjøre Afkald paa* — B: *give Afkald paa*.
- Side 26 L. 27: *som* — B: *som om*.
- Side 27 L. 28: *De fleste Værelser var oplyste* — Saaledes Ms.; A: *De fleste Vinduer*.
- Side 28 L. 17: *skulde leve af* — Saaledes Ms.; A: *skulde have af*; B: *skulde have*. — L. 29: *velset baade paa Grund af ... og -- B: velset paa Grund baade af ... og*.
- Side 29 L. 4: *til det lille Gilde*. — B: *ved det lille Gilde*.
- Side 31 L. 26: *tænkt at benytte* — B: *tænkt paa at benytte*.
- Side 32 L. 10: *med samme Mellemrum* — B: *med de samme Mellemrum*. — L. 19: *forekommer mig et helt Mirakel* — B: *foreskommer mig som et helt Mirakel*.
- Side 33 L. 22: *Folk som vi* — B: *Folk som os*. — L. 29—30: *tilføjede hun halvt undskyldende sin første Bemærkning* — B: *tilføjede hun halvt undskyldende til sin første Bemærkning*.
- Side 34 L. 26: *hvor rev De saa ikke ned* — Saaledes Ms.; A og B: *hvor saa De saa ikke ned*. — L. 37: *der* — B: *som*.
- Side 35 L. 7: *Der var det dog i Grunden* — B: *Det var dog i Grunden*.
- Side 38 L. 9: *var* — B: *var der*. — L. 33: *og en Mund* — B: *og da en Mand*. — L. 35: *saa jeg var* — B: *saa var jeg*.
- Side 41 L. 24—25: *disse mere officielle Udmærkelser* — Ms. har *disse smaa officielle Udmærkelser*. Trykfejl? — L. 39: *livfuld* — B: *ivrig*.
- Side 43 L. 10: *dels* — B (og Ms.): *ildels*. Sml. Anmærkning til S. 20 L. 19.
- Side 46 L. 39: *det var ikke saa vigtigt, som mange troede om mig* — B: *det var mig ikke saa vigtigt, som Mange troede*.
- Side 53 L. 1: *der er dog Noget i det* — B: *Der er Noget i det*. — L. 24: B indskyder *paa et eller end*.
- Side 57 L. 4: *Furetskelsen* — Saaledes Ms. og B; A: *Foretskelse*. — L. 22: *imidlertid* — Udgaar i B.
- Side 58 L. 27: *hun var* — Udgaar i B.
- Side 59 L. 12: *Følelser* — Ms.: *Følelser*. Trykfejl?
- Side 60 L. 4: *Da hun var ung Pige* — B: *Da hun var en ung Pige*.
- Side 62 L. 29: *som det sømmede sig en ung Assistent* — B: *som det sømmede sig for o.s.v.*
- Side 65 L. 10: *der er Ro* — B: *det er Ro*. — L. 22: *disse to sidste Ord* — B: *de to sidste Ord*.
- Side 66 L. 4: *andre* — B: *noget*; *visse* — B: *andre*.
- Side 68 L. 28: *en Karakter af en Monolog* — B: *Karakter af o.s.v. L. 32: De vendte om strax* — B: *De vendte om*.
- Side 70 L. 7: *de nu forestod* — B (og Ms.): *der nu forestod*.
- Side 77 L. 29—30: *naende Tvivl, af Folk ikke kjendte* — B: *naende Tvivl om, at Folk kjendte*. — L. 39: *sagte sig ogsaa et Auditorium* — B: *søgte sig ogsaa her et Auditorium*.
- Side 78 L. 37: *saa sig skjult meget ængstelig om* — B: *skjult og meget ængstelig*.
- Side 79 L. 34: *det var Allesammen bleven Folk* — B: *det var Allesammen Folk*.

- Side 80 L. 4—5: *som han ikke havde havt nogen Anelse om* — B: *som han ikke havde nogen Anelse om.*
- Side 83 L. 3: *Stort og Helligt* — B: *Stort og Helligt.* — L. 21—22: *jo fjernere Originalen var ham* — B: *jo fjernere Originalen var fra ham.* — L. 27: *et og det samme.* — B: *et og samme.*
- Side 87 L. 4: *i dennes eget Hjem* — Saaledes Ms.; A og B: *i deres eget Hjem.*
- Side 88 L. 35—36: *henad Foraaret til* — B: *henad Foraaret.*
- Side 95 L. 12: *men hun spurgte* — B: *idet hun spurgte.*
- Side 96 L. 28: *atter skulde gjense Ida* — B: *atter skulde se Ida.*
- Side 97 L. 14: *oftest* — Saaledes Ms.; A og B: *oftere.* — L. 24: *dem* — B: *disse.*
- Side 100 L. 23: *Ynde og Fred* — Saaledes Ms.; A og B: *Ynde og Fryd.*
- Side 102 L. 27: *til Dyrehaven og forbi Eremitagen* — B: *til Dyrehaven forbi Eremitagen.*
- Side 108 L. 32: *med det flagrende hvide Gardin* — Saaledes Ms.; A og B: *ved det o.s.v.*
- Side 109 L. 29: *et vist skinsygt Venskab* — Ms.: *et bisk, skinsygt Venskab. Trykfej!*
- Side 110 L. 14: *det var ham en Modbydelighed* — *ham* udgaar i B.
- Side 113 L. 28—29: *det har jeg jo gjort* — Saaledes B; A: *det har jeg jo ikke gjort.* — L. 33: *glemt og glemt* — B: *glemt og glemt.*
- Side 115 L. 32: *grebet efter saa meget* — Ms.: *grebet heldig efter saa meget.*
- Side 118 L. 33 f.: *Jeg er saa afmattet, at jeg kan finde noget Mor somt i den Tanke, at hun skulde have en Elsker, som ikke var mig.* — B: *Jeg er saa afmattet, at jeg ikke kan finde noget Mor somt o.s.v.*
- Side 123 L. 6: *sat saa meget af sit Væsen* — Saaledes B; A: *set saa meget af sit Væsen.*
- Side 126 L. 13—14: *Hans Arbejde førte ham til forskjellige Egne af Jylland, hvor han opholdt sig. Her er vistnok noget faldet ud under Trykningen. Ms. har: førte ham til forskjellige Egne af Jylland. Det var ham temmelig ligegyldigt, hvor han opholdt sig.*
- Side 132 L. 4: *meldtes der* — Ms.: *sendtes der.*
- Side 139 L. 22: *Blidhed* — Ms.: *Blødhed.*
- Side 142 L. 30: *fik strax Lyst* — Ms.: *fik stor Lyst.*
- Side 143 L. 20: *dels* — B (og Ms.): *ifaldels.* Smlg. Anmærkning til Side 20 L. 19.
- Side 145 L. 19: *tvinges til at* — Saaledes Ms.; A og B: *bringes til at.*
- Side 146 L. 23—24: *Han var dog ganske sikker i sin Sag.* — Saaledes A og Ms.; B: *Han var dog ikke ganske sikker i sin Sag.*
- Side 152 L. 16: *om de mon ikke en eneste Gang skulde have sagt sig selv dengang, at* — B: *om de mon ikke da en eneste Gang skulde have sagt sig, at o.s.v.*
- Side 155 L. 6: *men han var en god Dreng* — B: *ja, han var en god Dreng.*
- Side 157 L. 34—35: *det er et vædt Vejr* — B: *det er vaedt Vejr.*
- Side 158 L. 31: *gaa mig* — B: *gaa med mig.*
- Side 159 L. 32—33: *baade hvad sin høje Betydning angik og den Maade, hvorpaa han nu havde faaet den.* — B: *baade hvad dens høje Betydning angik, og ved den Maade, hvorpaa o.s.v.*

- Side 161 L. 19: *den Ære og den Glæde* — B: *den Ære og Glæde*.
 Side 165 L. 26: *uhyre stærk i mig* — Saaledes Ms.; A: *ulige stærk i mig*.
 Side 166 L. 29—30: *Den gamle Grevinde sad alt og nikkede* — Saaledes Ms.; A: *sad der og strikkede*. Sikker Sætterfejl.
 Side 167 L. 32: *udenfor Diskussion* — Saaledes Ms.; A: *udenfor Diskursen*.
 Side 175 L. 4: *de Foresatte* — B: *hans Foresatte*. — L. 22—23: *hans Ben ... var brækket* — Saaledes Ms.; A: *hans Ben ... var knækket*.
 Side 176 L. 8: *sa den i sin Flugt* — B: *sa den i dens Flugt*.
 Side 177 L. 27: *atter kom igjen* — B: *kom igjen*.
 Side 181 L. 26—27: *men læste ikke i den* — B: *hun læste dog ikke i den*.
 Side 185 L. 36: *fordi jeg meget mere end dengang* — Kun Ms.; Ordene synes udfaldet under Trykningen af A.
 Side 187 L. 21: *ganske og aldeles* — Saaledes Ms.; A: *ganske aldeles*.
 Side 189 L. 14: *hvordan det nu end var gaaet til* — B: *hvordan det nu engang var gaaet til*.
 Side 191 L. 4: *Døgene gik* — Saaledes Ms.; A: *Døgen gik*.
 Side 193 L. 25—26: *Rejser De strax tilbage* [ogsaa Ms.] — B: *Rejser De ikke strax tilbage*.
 Side 194 L. 28—29: *denne ... den* — Saaledes B; A: *dette ... det*.

NUTIDSBILLEDER

- Affattelsestid*: se Anmærkning til Daphne S. 419. *Udkom* omkr. 25. November 1878: »Nutidsbilleder. Af Forf. til »Jason med det gyldne Skind.« — 2det Oplag kom 1884; Retskrivningen er moderniseret, og der er foretaget nogle faa Textrettelser, som sikkert ikke gaar tilbage til Forf. selv. Paa denne Text hviler Optrykket i »Samlede Fortællinger« III. S. 1—343 (1891), der yderligere indholder et Par uvæsentlige Smaaændringer samt flere Steder en ny Periodedeling af Texten.
 Side 205 L. 3: *sin sorte Lære og livlige Dødsbetragtninger* — B: *og sine livlige Dødsbetragtninger*.
 Side 231 L. 20: *Flemming, han en Son af* — B: *han er Son af*; Saml. Fort.: *han er en Son af*.
 Side 254 L. 22: *karakterløs Vrovl* — B: *karakterføst(!) Vrovl*.
 Side 256 L. 16: *ganske morsomt* — B: *morsomt*.
 Side 259 L. 37: *tilfojede yderlig* — B: *tilfojede*.
 Side 263 L. 23: A og B har: *Henrik Holst*; Fejlen rettet i Saml. Fort.
 Side 298 L. 34: *endeløse* — B: *endelige*.
 Side 317 L. 19: *den havde hun ... gjemt* — Saaledes B; A: *det havde hun o.s.v.* — L. 33: *et efter et* — Saaledes B; A: *en efter en*.
 Side 358 L. 7: *Forberedelser* — Samtlige tidligere Udgaver har ved en Trykkejl: *Forbindelser*.
 Side 370 L. 22: *ikke var af disse Grever* — B: *ikke var En af disse Grever*.
 Side 384 L. 20: *faa af gjøre* — B: *faa og gjøre*.
 Side 402 L. 18: *Vinteren* — B: *om Vinteren(!)*.
 Side 404 L. 7: *tyde den den højeste Visdom*. — B: *tyde den højeste Visdom*.